

ก้าวสำคัญของดนตรีคลาสสิกไทย ... ที่กระหึ่มในเทศกาลดนตรีระดับโลก

เผยแพร่: 7 พ.ย. 2565 11:15 | ปรับปรุง: 7 พ.ย. 2565 11:15 | โดย: ผู้จัดการออนไลน์

“ดนตรี คือวัฒนธรรมที่ไหลผ่านกาลเวลา เป็นภาษาที่ศิลปินผู้สร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดก็สามารถสื่อความหมายที่ต้องการผ่านบทเพลง ให้ผู้คนสามารถเชื่อมโยง เข้าใจและค้นหาความหมายผ่านดนตรี”

ดนตรีในโลกนี้มีมากมายหลายประเภท แต่หนึ่งในดนตรีที่ได้รับความนิยมมาอย่างยาวนาน มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนไปตามความนิยมของยุคสมัย นั่นคือ “ดนตรีคลาสสิก” หรือ Classical Music ที่มีเป็นลักษณะดุริยางค์ตะวันตก มีเครื่องดนตรีจำเพาะ อาทิ พวกเครื่องสาย (Strings) เครื่องลมไม้ (Woodwind) เครื่องทองเหลือง (Brass) เครื่องกระทบ (Percussion) และอื่น ๆ อีกมากมายตามนวัตกรรมและความนิยมของยุคสมัย และเมื่อเล่นกันเป็นวงออร์เคสตรา (Orchestra) จะมีคอนดักเตอร์เป็นผู้ควบคุมวง มีภาษาและระบบการประพันธ์ที่แตกต่างจากเพลง Folk Music, เพลง Pop หรือเพลงร่วมสมัยอื่น ๆ (1)

เทศกาลดนตรีคลาสสิก มีการจัดอย่างต่อเนื่องทุกปีทั้งฝั่งยุโรปและอเมริกา อาทิ เทศกาลดนตรี Aspen ที่โคโลราโด, เทศกาลดนตรี Tanglewood ที่แมสซาชูเซต โดยแต่ละเทศกาลมีความสำคัญ และความยาวนานที่แตกต่างกัน หนึ่งในเทศกาลดนตรีคลาสสิกของยุโรปที่ยังคงได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับมาอย่างยาวนานตั้งแต่ ค.ศ. 1953 คือ งานเทศกาลดนตรีลูบลียานา ที่เมืองลูบลียานา เมืองหลวงของสาธารณรัฐสโลวีเนีย ล่าสุด เทศกาลดนตรีลูบลียานา ครั้งที่ 70 (70th FESTIVAL LJUBLJANA) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 21 มิถุนายน – 8 กันยายน 2565 ที่ผ่านมา มีการแสดงหลายหลายทั้งการแสดงบัลเลต์ ละครเพลง ละครเวที โอเปร่า คอนเสิร์ตออร์เคสตรา Masterclasses และ Workshop สำหรับเด็กและวัยรุ่น (2) มีศิลปินมากกว่า 4,000 คนจากกว่า 40 ประเทศ อาทิ Daniel Barenboim, Lang Lang วงออร์เคสตราระดับโลกอย่าง Royal Philharmonic Orchestra, West-Eastern Divan Orchestra, Pittsburgh Symphony Orchestra และ Vienna Philharmonic Orchestra (4) มาร่วมงาน ดึงดูดผู้ชมจากทั่วโลกให้มาร่วมในงานนี้กว่า 60,000 คน (3) โดยในปีนี้วงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) หรือ Thailand Phil โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับเชิญเข้าร่วมแสดงในเทศกาลดนตรีดังกล่าว ซึ่งถือเป็นครั้งแรกของวงออร์เคสตราของไทยที่ได้รับเชิญเข้าร่วมเทศกาลดนตรีระดับโลก สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถเทียบเท่าวงออร์เคสตราระดับโลก โดยที่ผ่านมามวง Thailand Phil และผู้ที่เกี่ยวข้องทำงานอย่างหนักและยาวนาน เพื่อสร้าง Profile การแสดงของวงให้เป็นที่ยอมรับถึงความสามารถ และทำให้วง Thailand Phil เป็นหนึ่งในวง Highlight ที่ได้รับร่วมแสดงใน Main Concert Hall ที่ Cankar Hall Conference Center (Cankarjev dom) ซึ่งการแสดงในครั้งนี้สร้างความน่าเชื่อถือในแวดวงดนตรีคลาสสิกให้กับวง Thailand Phil และวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นอย่างมาก เพราะเป็นบทพิสูจน์ถึงความสามารถ ความพยายามใน

การพัฒนาตัวเอง และผลักดันให้วง Thailand Phil ก้าวไปสู่ World Stage ตามวิสัยทัศน์ของวง Thailand Phil และวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ในการเดินทางครั้งนี้ ถือเป็นทัวร์การแสดงของ วง Thailand Phil ที่ได้มีโอกาสจัดการแสดงในยุโรปในอีก 2 ประเทศ ได้แก่ Italian Cultural Institute เมืองดูคาเปสต์ ประเทศฮังการี สถาบันที่ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมผ่านการจัดกิจกรรมทางด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของความคิด ทั้งทางศิลปะและวิทยาศาสตร์ (3) ซึ่งประเทศฮังการีถือเป็นแหล่งของดนตรีที่มีความสำคัญยุคหนึ่งในช่วงศตวรรษที่ 20 มีนักดนตรีชื่อดังมากมายที่เป็นชาวฮังการี อาทิ ฟรานซ์ ลิสต์ นักเปียโนชื่อดัง และ โชลตาน โคคาย คีตกวีและนักมานุษยวิทยาดนตรี และจัดการแสดงที่ National Forum of Music - NFM (Narodowe Forum Muzyki) ซึ่งตั้งอยู่ในใจกลางเมืองวรอตซวาฟ (Wroclaw) สาธารณรัฐโปแลนด์ เป็นหนึ่งในหอแสดงดนตรีที่ยิ่งใหญ่และทันสมัยที่สุดในโปแลนด์

ประสบการณ์อันสำคัญของวง Thailand Phil และวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากการได้เป็นส่วนหนึ่งของเทศกาลดนตรีระดับโลกเป็นครั้งแรกของวงออร์เคสตราของประเทศไทยแล้ว คือ การได้รับการยอมรับจากผู้ชมด้วยการ Standing Overcome หรือการยืนปรบมือของผู้ชมทั้งหอของการแสดงทั้ง 3 ประเทศ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ยากมากสำหรับการแสดงของชาวเอเชียกับดนตรีคลาสสิกในถิ่นดนตรีคลาสสิกเช่นนี้ การปรับตัวของนักดนตรีกับหอการแสดงที่แตกต่างกัน ในแต่ละประเทศรูปแบบของหอการแสดงมีวัตถุประสงค์ คุณสมบัติและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการแสดงดนตรีแตกต่างกัน นักดนตรีจะต้องมีการปรับตัวและตั้งใจกับการแสดงอย่างมาก อาทิ National Forum of Music ที่โปแลนด์ เป็นหนึ่งในหอแสดงดนตรีที่ยิ่งใหญ่และทันสมัยที่สุดในโปแลนด์ สามารถจุผู้ชมได้ 1,800 ที่นั่ง ได้รับการออกแบบมาเพื่อสนองทั้งโสตสัมผัสการรับฟังและการมองเห็น หอดนตรีทุกห้องได้รับการออกแบบด้วยระบบเสียงที่ล้ำสมัย มีการแยกออกจากส่วนอื่น ๆ ของอาคารเพื่อป้องกันเสียงและการสั่นสะเทือนจากภายนอกด้วยมาตรฐานของอะคูสติกระดับสูงสุด จะไม่มีเสียงอื่นใดนอกจากเสียงเพลงในระหว่างการแสดงคอนเสิร์ตที่นี่ เป็นต้น (3)

การเลือกนำเพลงไทยเดิมมาเรียบเรียงในการแสดง โดยวงเลือกเพลง “ลาวดวงเดือน” มาเป็นหนึ่งในเพลงอังกอร์ (encore) หรือเพลงแถมตอนท้ายในตอนท้ายของการแสดง และเพลง “Phenomenon” ที่ประพันธ์โดย อาจารย์ ดร.ณรงค์ ปรางค์ เจริญ คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้อำนวยการวง เมื่อปี 2003 ซึ่งได้รับความชื่นชมเป็นอย่างมาก ถือเป็น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านดนตรีคลาสสิกระหว่างประเทศไทยและทั้ง 3 ประเทศซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย เนื่องจากผู้ชมส่วนใหญ่ยังไม่เคยเห็นความสามารถทางด้านดนตรีคลาสสิกของชาวไทย จึงถือเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและทำให้เห็นว่าประเทศไทยมีความเท่าเทียมกันในแง่ของการพัฒนาศักยภาพด้านดนตรีอาชีพ ซึ่งมีแตกต่างจากการเทียบกันด้านความเจริญของเศรษฐกิจ และแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยก็มีมาตรฐานด้านดนตรีคลาสสิกเทียบเท่าต่างชาติ

และประสบการณ์ที่สำคัญที่สุดจากการร่วมแสดงคอนเสิร์ตทั้ง 3 ประเทศในครั้งนี้คือ การสะท้อนให้เห็นถึงสถาบันที่เป็นผู้นำทางด้านการศึกษาด้านดุริยางคศาสตร์ ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ และมหาวิทยาลัยมหิดล ที่เราสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงดนตรีในระดับโลกได้ สะท้อนถึงความเป็น Excellence และเป็น Wisdom of the Land อย่างแท้จริงทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะดูแลสุขภาพทั้งกายและจิตใจให้กับคนไทย และในส่วนของภาครัฐเองก็สามารถใช้โอกาสนี้ ในการต่อยอดสร้าง Soft Power สร้างวัฒนธรรม สร้างคุณค่าของดนตรีคลาสสิกทางสังคมต่อไป และต่อจากนี้ทางวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ จะเริ่มประชาสัมพันธ์การแสดงใน Season 2022/23 ที่กำลังจะเริ่มในเดือนพฤศจิกายนนี้ต่อไป

สำหรับการแสดงของวง Thailand Phil เปิดฤดูกาล 2022/23 ในเดือนพฤศจิกายนพบกับ Ecstatic Experiences โดยวง Boston Brass ที่มีชื่อเสียงระดับโลก, Alexander Kobrin นักเปียโนระดับโลก และเดือนธันวาคม คอนเสิร์ต Distant Worlds: Music from Final Fantasy Coral, คอนเสิร์ต Christmas with the Thailand Phil และเดือนมกราคม 2566 พบกับ Fantastic Festivals และ Thailand International Jazz Conference 2023 (5) นอกจากนี้ ในปี 2566 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ยังมีโครงการ Story Book หนังสือนิทานเล่มแรกที่จะมีดนตรีประกอบที่ประพันธ์ขึ้นมาใหม่และบรรเลงโดยวง Thailand Phil ที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับวงออร์เคสตรา เพื่อปลูกฝังความรู้ด้านดนตรีคลาสสิกให้กับกลุ่มเด็กปฐมวัย คอนเสิร์ตเพลงป๊อปที่จะเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงการจัดโครงการ Side by Side แบบเพลงละคร และนิทาน เนื่องจากในปีนี้ได้รับการตอบรับจากผู้ชมและผู้สมัครเข้ามาออกดีขึ้นเป็นอย่างดี

การแสดงคอนเสิร์ตทั้ง 3 ประเทศของวง Thailand Phil นี้ ถือเป็นก้าวสำคัญของวงการดนตรีคลาสสิกของไทย และเป็นหนึ่งตัวอย่างที่สำคัญของความทุ่มเทและความรักในดนตรีคลาสสิกที่เป็นแรงผลักดันให้วง Thailand Phil และวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ก้าวไประดับโลก เพราะดนตรีมีความหมายในตัวเอง ไม่ว่าใครก็เข้าใจภาษาของดนตรี

โดย อาจารย์ ดร.ณรงค์ ปรางค์ เจริญ คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อ้างอิง

1. บทความว่าด้วยดนตรีและศิลปะ ระหว่างสองศิลปิน

<https://www.gqthailand.com/culture/article/music-in-the-classical-period>

2. JUBILEE 70TH LJUBLJANA FESTIVAL

<https://ljubljanafestival.si/en/press/jubilee-70th-ljubljana-festival/>

3. Facebook Fan Page: Thailand Philharmonic Orchestra

<https://www.facebook.com/ThailandPhil/>

4. Thailand Phil - European Tour 2022 ครั้งแรกของวงคลาสสิกสัญชาติไทย - ThailandPhil เยือนเทศกาลดนตรีระดับโลก - ลูบลิยานา ครั้งที่ 70

<https://mgronline.com/entertainment/detail/9650000081403>

5. <https://www.thailandphil.com/conductors/>

ขอบคุณภาพประกอบจาก Facebook: Thailand Philharmonic Orchestra

